

SAKSBEHANDLER
Ingrid Melgård
Siri Schrøder Vesterkjær
Inger Johanne Rystad

VÅR REF.
13/02951-1

ARK. B - Bygninger

DERES REF.

INNVALGSTELEFON

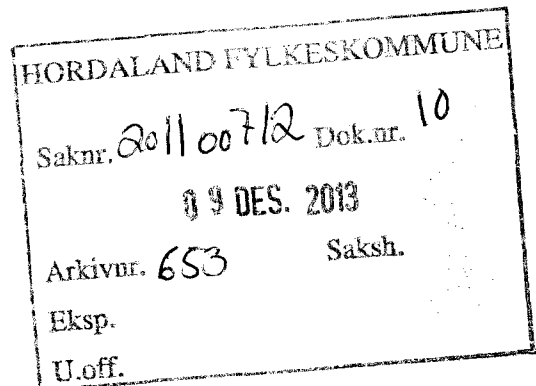
+47 98202853

DERES DATO

VÅR DATO
27.11.2013

TELEFAKS
+47 22 94 04 04
postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

Adresseliste

Høring av forslag om forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer - Kap 10 eiendommer i justissektorens landsverneplan - jf. kulturminneloven § 22a og forvaltningsloven kap VII

Riksantikvaren oversender med dette forslag om Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer Kapittel 10 Fredete eiendommer i justissektorens landsverneplan på høring. Forslaget inneholder omfang og formål for fredningen av utvalgte byggverk og anlegg som gjennom arbeidet med de statlige kulturhistoriske byggverk og anlegg er valgt ut for fredning i *Landsverneplan for justissektoren*.

1. Innledning

Justissektorens bygningsportefølje er delt og behandlet i fire grupper: Politi, domstol, kriminalomsorg og sivilforsvar. Dette er alle etater med viktige og sentrale samfunnsoppgaver som skal opprettholde rettssikkerhet og sikre samfunnets og enkeltmenneskets trygghet. Sektorens oppgaver er grunnleggende i en demokratisk rettsstat. Justis- og beredskapsdepartementet ble opprettet i 1818, og er ett av fem opprinnelige departementer etter at Norge fikk økt indre selvstyre i 1814 med den svensk-norske personalunionen.

Politiet, domstolene og kriminalomsorgen er alle institusjoner med lange historiske linjer. I historiens løp har det skjedd store og gjennomgripende endringer innen rettspleien. Etter 1814 da den moderne norske staten begynte å ta form fikk vi på 1800- og 1900-tallet bygninger som ble oppført med formål om å ivareta funksjonene politi, dom og straff. Domstols- og fengselsbygningene som nå sendes ut på høring, er nesten uten unntak formålsbygg, tegnet av anerkjente arkitekter og med kvalitet i materialbruk. Arkitekturen speiler bygningens funksjon på tydelig og talende måte. Politiet ble statlig først i mellomkrigstiden, og har i stor grad holdt til i leide lokaler eller flyttet inn i eksisterende bygninger. Sivilforsvaret ble etablert først på 1930-tallet, men anleggene her gjenspeiler først og fremst trusselbildet under den kalde krigen.

Utvelgelsen av eiendommer i landsverneplanen for justissektoren har tatt utgangspunkt i sektorens historie, hvilke institusjoner som har vært/er statens ansvar og hvordan historisk utvikling speiler rettsstatens institusjoner, samt hvordan lovendringer og statlige vedtak

kommer til uttrykk i bygningsmassen. I vår nære fortid finner vi også anlegg som spiller endringer i trusselbildet sett i et internasjonalt perspektiv.

Landsverneplanen for justissektoren ble utarbeidet av Justis- og beredskapsdepartementet i samråd med Statsbygg, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, Forsvarsbygg og Riksantikvaren i perioden 2007-2010.

Det er vernekriterier som arkitektoniske, estetiske og bygningshistoriske verdier som sammen med eiendommenes opplevelses-, kilde- og dokumentasjonsverdi i form av samfunns- og sektorhistorisk betydning som har vært utslagsgivende for utvelgelsen.

På bakgrunn av disse anbefalingene foreslår Riksantikvaren å frede et utvalg bygninger, utomhusarealer og anlegg som viser den arkitektoniske, kulturhistoriske og sektorhistoriske utviklingen. Hensikten er å sikre og bevare et representativt utvalg byggverk og anlegg knyttet til justissektoren fra ulike perioder og ulike deler av landet. Justissektoren har mange viktige og spennende historier å fortelle.

Fredningen skjer med hjemmel i lov om kulturminner 9. juni 1978 nr. 50 (kulturminneloven) § 22 a, jf. lov om behandlingssåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) 10. februar 1967 kap. VII og forskrift 9. februar 1979 nr. 8785 om faglig ansvarsfordeling mv. etter kulturminneloven (ansvarsforskriften) § 12 nr. 1.

Dette høringsbrevet gir bakgrunn for fredningssaken for de anlegg som i *Landsverneplan for justissektoren* er vurdert i verneklasse 1 (vurdert for fredning) samt hvilke følger fredningen medfører. Høringsbrevet er delt inn i seks kapitler:

1. Innledning
2. Bakgrunn
3. Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer
4. Prosess og tidligere saksgang
5. Annen relevant informasjon
6. Høringsfrist og videre saksgang

Høringen og forslag til fredningsforskriften kapittel 10 med vedlegg, er tilgjengelig på Riksantikvarens hjemmesider:

www.riksantikvaren.no/Norsk/Aktuelt/Horinger_og_kunngjoringer/

Dersom det er ønskelig å få tilsendt dokumenter som er elektronisk tilgjengelig, kan Riksantikvaren kontaktes.

Til dette høringsbrevet hører det 30 vedlegg. To av disse er lagt ved denne utsendelsen.

Høringsfrist: 29. januar 2014

2. Bakgrunn

2.1. STATENS KULTURHISTORISKE EIENDOMMER (SKE)

Fredningssaken har bakgrunn i arbeidet med en fornyet oversikt over kulturhistorisk eiendom i statlig eie. Forrige gjennomgang av kulturhistorisk eiendom i statlig eie ble foretatt i 1933-34.

Någjeldende arbeid ble iverksatt gjennom prosjektet Statens kulturhistoriske eiendommer. Prosjektet ble opprettet i 2003, og drevet av Fornyings- og administrasjonsdepartementet frem til 2009. Prosjektet ble da overført til Miljøverndepartementet ved Riksantikvaren.

Formålet med prosjektet ble formalisert gjennom Kongelig resolusjon 1. september 2006 om *Overordna føresegner om forvaltning av statlege kulturhistoriske eigedommar*. Her ble det stadfestet at det påligger samtlige statlige sektorer et ansvar for å vernevurdere sine byggverk og anlegg. Dette gjøres ved at fagdepartementene kartlegger og velger ut kulturhistoriske byggverk og anlegg i sin sektor i samråd med Riksantikvaren.

Arbeidet har vært prosess- og samarbeidsorientert. Arbeidet munner ut i en landsverneplan for den enkelte sektor og følges opp med forskrift om fredning. Arbeidsverktøyet for de involverte har vært SKE-basen, en felles database over statlig eiendom spesiallaget for dette formål.

2.2. LANDSVERNEPLANEN

En landsverneplan består av to hoveddeler:

- en tematisk gjennomgang av sektorens historie
- katalog med utvalg av byggverk og anlegg i verneklasse 1 og 2.

Byggverk og anlegg utvalgt i verneklasse 1 foreslås for fredning, mens verneklasse 2 skal være underlagt et selvpålagt internt vern, og bør på sikt reguleres til hensynssone etter plan- og bygningsloven. En rekke bygninger er i tillegg vurdert, men i dette arbeidet ikke gitt verneklasse.

Historiedelen «Justissektorens værelser» omhandler justissektorens historie, og gir bakgrunn for blant annet hvordan samfunnsutviklingen og sentrale føringer har hatt betydning for bygningenes utforming. Statsbygg ledet arbeidet med historiedelen. I tillegg var det nedsatt en referansegruppe med representanter fra Justis- og beredskapsdepartementet, Statsbygg og Riksantikvaren. Forsvarsbygg og DSB ble forelagt kapitlet om Sivilforsvarets historie. «Justissektorens værelser» forelå i september 2010. Historiedelen er tilgjengelig på Riksantikvarens nettside.

3. Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Forskrift 9. november 2011 nr. 1088 om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer (Forskrift om kulturhistoriske eiendommer) er en felles forskrift for de av statens kulturhistoriske eiendommer som fredes. Forskriften består av flere kapitler. Kapittel 1 gir felles forvaltningsregler for alle fredete statlige eiendommer, mens kapittel 2,3,4 osv. er spesifikke sektorkapitler og angir omfang av, og formål med, fredningen for den enkelte eiendom og eventuelt særbestemmelser for den aktuelle sektor. Forskrift om kulturhistoriske eiendommer kap. 1 *Generelle bestemmelser* ble vedtatt 9. november 2011.

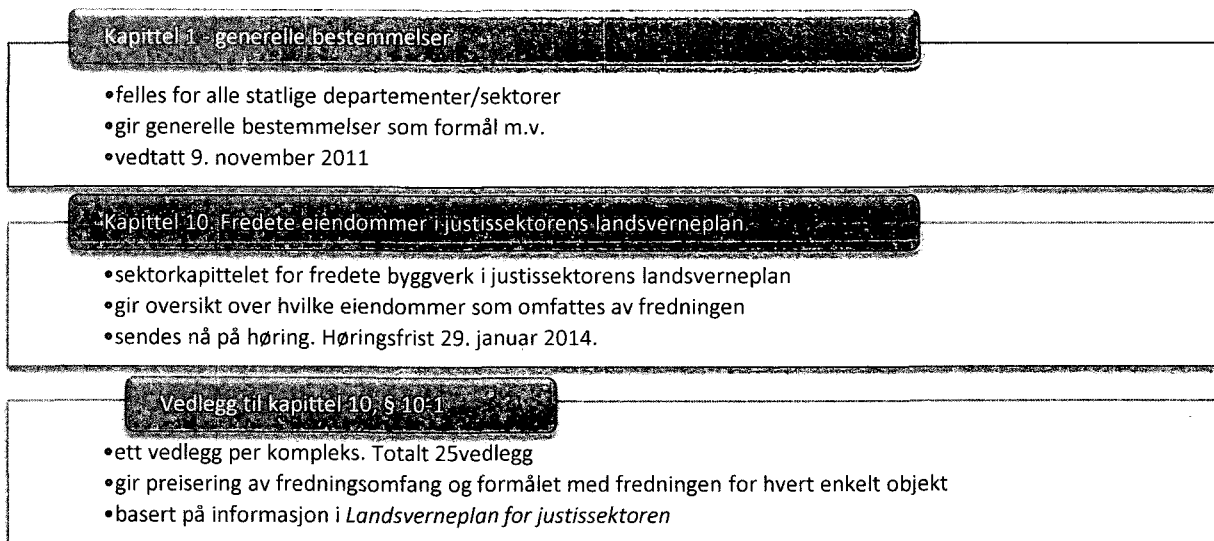
Kapittel 10 som nå sendes på høring er sektorkapittelet for eiendommer i justissektorens landsverneplan. Kapittel 10 består av to paragrafer. § 10-1 viser fredningens omfang. Til § 10-1 hører 25 vedlegg hvor omfanget og formålet med fredningen detaljeres. § 10-2 omhandler frist for utarbeidelse av forvaltningsplaner.

Vedleggene til § 10-1 er en del av forskriften og inneholder omfang, kartfesting, formål og begrunnelse for fredningen for det foreslåtte objekt. Der hvor bare deler av interiøret omfattes av fredningen vil omfanget i tillegg være markert på plantegning.

Vedleggene er i utgangspunktet et uttrekk av informasjon fra katalogoppslagene i *Landsverneplan for justissektoren*.

Den tydeligste endringen fra landsverneplanen er at objekter som i landsverneplanen er foreslått i verneklasse 2 er utelatt, da disse ikke omfattes av fredningsforskriften. Riksantikvaren har videre foretatt presiseringer og klargjøring av omfanget der det var uklart i landsverneplanen. Vi ber om at det sees spesielt på dette slik at feil lukes ut.

Nedenfor følger en illustrasjon som viser de ulike kapitlene i forskrift om kulturhistoriske eiendommer – *Fredete eiendommer i justissektorens landsverneplan*. Denne består av følgende tre deler:

3.1. OMFANGET AV FREDNINGEN

Forslaget om fredning gjelder byggverk og anlegg som i *Landsverneplan for justissektoren* er kategorisert i verneklasse 1. Høringsforslaget som nå sendes ut er i overensstemmelse med den omforente landsverneplanen med enkelte endringer. Riksantikvaren og Justis- og beredskapsdepartementet har hatt dialog om justeringene som er listet opp i punkt 3.1.1.

Fredningen omfatter til sammen 86 objekter inkludert utomhus fordelt på 25 komplekser/anlegg. Anleggene er fordelt på 15 kommuner i 11 fylker. Av vedlagte liste fremgår det hvilke kompleks som omfattes av fredningen.

3.1.1. JUSTERINGER AV OMFANG JF. LANDSVERNEPLAN FOR JUSTISSEKTOREN

Høyesteretts hus, Oslo: I landsverneplanen ble det foreslått en rekke større, løse inventarstykker. Etter vurdering er inventarlisten redusert. Noen enkle veggklokker og en eldre telefon er tatt ut, grunnet at det i dette tilfellet ikke kan regnes som større, løst inventar.

Politihøgskolen, Oslo: I landsverneplanen ble Politihøgskolen i sin helhet foreslått i verneklasse 2. I etterkant har Statsbygg, Justis- og beredskapsdepartementet og Riksantikvaren tatt skolebygningen fra 1978 opp til ny vurdering, og foreslår å sette denne i verneklasse 1. Endringen av verneklasse gjelder kun 1978-bygget, de øvrige bygningene i anlegget er fremdeles i verneklasse 2.

Bredtveit fengsel, Oslo: I landsverneplanen ble Bredtveit fengsel i sin helhet satt i verneklasse 1. I tillegg til eksteriør ble interiør som omfattet opprinnelig struktur, rominndeling og overflater i administrasjonsbygningen, internatbygningen og i gymsal/kirkebygningen satt i verneklasse 1.

I etterkant har Justis- og beredskapsdepartementet, Kriminalomsorgsdirektoratet, Statsbygg og Riksantikvaren tatt forslag til bevaring opp til ny vurdering. Det ble holdt befarings 30. oktober d.å. der Kriminalomsorgen, Statsbygg og Riksantikvaren deltok. Befaringen viser at det finnes eldre interiørdetaljer igjen som er av arkitektonisk og kulturhistorisk verdi, men elementene er i stor grad fragmenterte. Interiørene foreslås tatt ut av fredningsforslaget.

Åna fengsel, Hå: I landsverneplanen ble anlegget foreslått i verneklasse 1. Riksantikvaren velger etter en samlet vurdering å sette anlegget i verneklasse 2. Anlegget foreslås ikke fredet.

Bergen tinghus: I landsverneplanen var større løst inventar foreslått fredet, men ikke konkretisert. I arbeidet med høringsforslaget har Statsbygg utarbeidet inventarliste, som nå er tatt inn i fredningsforslaget.

Hordaland sivilforsvarsleir Espeland, Bergen: I landsverneplanen ble det foreslått å frede hele interiør i følgende bygninger: vaktbu, administrasjonsbygg, tre forlegningsbrakker, magasinbygning, badebrakke, messe og kjøkken/messe. Riksantikvaren var på befarings 19. november 2013 og etter nærmere vurdering er omfanget justert. Interiør i følgende bygninger er tatt ut: en forlegningsbrakke, badebrakke og kjøkken/messe. I tillegg er interiør med unntak av tre mindre rom i messe tatt ut av fredningen.

Bergstien fjellanlegg og undervisningsbygg, Vadsø: I landsverneplanen ble det foreslått i verneklasse 1. Riksantikvaren foreslår å ta dette anlegget ut av fredningen. Anlegget klassifiseres ikke i verneklasse 1 eller 2.

Møre og Romsdal sivilforsvarsleir, Rauma: I landsverneplanen ble det foreslått flere større, løse inventarstykker i en av forlegningsbrakkene. Etter vurdering er inventarlisten redusert. Gardinstenger og gardinfag, samt diverse nattlamper er tatt ut, grunnet at det i dette tilfellet ikke kan regnes som større, løst inventar.

3.2. ANDRE MERKNADER TIL LANDSVERNEPLANEN

Blant Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) sine eiendommer i landsverneplanen er ett gradert anlegg foreslått fredet. Fredningen av dette anlegget vil bli behandlet særskilt, og er ikke del av denne forskriften.

Rytterkorpsets bygning som brukes av politiet vil bli fredet som del av fredningen for Akershus festning, og tas ikke med i dette forskriftskapitlet.

Enkelte bygninger som i landsverneplanen er satt i verneklasse 1 er allerede vedtatt fredet. Disse vil derfor ikke omfattes av dette fredningsforslaget. Dette gjelder følgende bygninger:

- Telemark fengsel, Kragerø avdeling, Kragerø kommune.
Steinhuset ble fredet 27. februar 1924 (Kulturminne-ID 86743)
- Justisbygget i Kristiansand, Kristiansand kommune.
Holbergsgate 17 ble fredet 23. desember 1991 (Kulturminne-ID 86996)
- Bergskrivergården, Røros kommune.
Hovedbygningen ble fredet 14. september 1940 (Kulturminne-ID 87508)
- Tollboden, Brattørkaia 13B, Trondheim.
Tollboden ble fredet 25. juni 2013 (Kulturminne-ID 117616)
- Frostating lagmannsrett, Erling Skakkes gate 60, Trondheim.
Bygningen ble fredet 25. juni 2013 (Kulturminne-ID 117618).

3.3. FORMÅLET MED FREDNINGEN

Fredningens formål fremgår av Forskrift om kulturhistoriske eiendommer kap. 1, § 1-1. I vedlegget for det enkelte byggverk/anlegg (kapittel 10, § 10-1) vil formålet med fredningen for hvert kulturminne være utdypet.

3.4. EIENDOMSFORHOLD

Fredningen omfatter eiendommer som er i statens eie. Imidlertid vil den også omfatte noen eiendommer som er gått ut av statens eie. Dette gjelder enkelte eiendommer hvor fredningssaken var igangsatt før tidspunktet for salget.

Fredningen omfatter også bygninger i statlig eie som står på en ikke-statlig grunneiendom. Bygningen kan likevel fredes med hjemmel i kulturminneloven § 22a, dersom grunneier gir samtykke til denne forenklete fredningsprosessen. De dette gjelder vil bli tilskrevet i egne brev.

Oversikt over berørte eiendommer med hjemmelshavere er vedlagt.

3.5. FØLGER AV FREDNINGEN

Forskriften har bestemmelser som skal bidra til å sikre formålet med fredningen. Bestemmelsene for sektorens fredete byggverk og anlegg vil fremkomme av forskrift om kulturhistoriske eiendommer kap. 1. Kulturminnelovens bestemmelser gjelder utfyllende i tillegg til forskriftens spesielle bestemmelser.

Fredningen medfører at det må søkes om tillatelse til å sette i gang alle typer tiltak som går ut over vanlig vedlikehold. Generelt må ingen rive, skade, bygge om eller flytte, skifte ut bygningselementer eller materialer, forandre overflater eller foreta andre endringer som går lenger enn vanlig vedlikehold. Med vanlig vedlikehold menes å ta vare på og reparere de eksisterende bygningselementer og detaljer som dører, vinduer, listverk, gerikter og overflatebehandlingen.

Det er eier som har ansvar for det løpende vedlikeholdet av fredete byggverk og anlegg. Det grunnleggende prinsippet for vedlikehold av fredete byggverk er å bevare mest mulig av de opprinnelige eller eldre elementene. Vedlikehold av fredete byggverk og anlegg skal så langt som mulig skje i samsvar med opprinnelig utførelse, teknikk og materialbruk og for øvrig i samsvar med fredningsbestemmelsene.

Tiltak ut over vanlig vedlikehold på fredete byggverk og anlegg krever tillatelse etter forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer kap. 1, § 1-4 jf. kulturminnelovens § 15a. Dette gjelder også for fast inventar i de byggverk og anlegg der interiøret omfattes av fredningen, større løst inventar som omfattes, samt for park- og grøntanlegg med tilhørende elementer som inngår i fredningen.

I henhold til forskrift om kulturhistoriske eiendommer kap. 1, § 1-4 jf. kulturminneloven § 15a kan Riksantikvaren eller den Riksantikvaren gir myndighet (forvaltningsmyndigheten) - i særlige tilfeller gjøre unntak fra fredningen og fredningsbestemmelsene for tiltak som ikke medfører vesentlige inngrep i kulturminnet (dispensasjon). Dersom et fredet byggverk går ut av statlig eie er det fylkeskommunen eller Sametinget som er dispensasjonsmyndighet. Det følger av ansvarsforskriften § 12 nr. 2.

Søknad om tillatelse sendes dispensasjonsmyndigheten som avgjør om tiltaket kan iverksettes eller ikke. Oppstår det tvil om hva som kan anses som vanlig vedlikehold, skal dispensasjonsmyndigheten likeledes kontaktes.

3.6. FORVALTNING AV BYGGVERKENE OG ANLEGGENE

Det forutsettes at byggverkene og anleggene som foreslås fredet i denne høringen blir behandlet som fredet inntil fredningssaken er endelig avgjort. Vi ber om at det blir tatt kontakt med Riksantikvaren dersom man vil sette i verk tiltak på byggverk og anlegg som vil medføre endringer eller som går ut over vanlig vedlikehold. Riksantikvaren vil gi råd og veiledning i slike saker.

I henhold til kongelig resolusjon 1. september 2006 om Overordna føresegner om forvaltning av statens kulturhistoriske eiendommer og forskrift om kulturhistoriske eiendommer kap. 1, § 1-5 skal eier sørge for at det utarbeides forvaltningsplan for sine kulturhistoriske eiendommer. Forvaltningsplanene for de fredete objektene skal forelegges Riksantikvaren.

3.7. SAMMENHENGEN MELLOM LANDSVERNEPLAN OG FORSKRIFT OM FREDNING AV STATENS KULTURHISTORISKE EIENDOMMER

For de byggverk og anlegg som etter forskriften er fredet vil *Landsverneplan for justissektoren* være et viktig dokument ved forvaltningen av disse. Dette fordi landsverneplanen inneholder beskrivelse, fotodokumentasjon etc. over kulturminnene på fredningstidspunktet.

Landsverneplan for justissektoren vil bli oppbevart hos Riksantikvaren og hos Justis- og politidepartementet. Den er også tilgjengelig på www.riksantikvaren.no.

3.8. BEHANDLING AV TILTAK HVOR DET KAN VÆRE MOTSETNING MELLOM ULIKE LOVER OG FORSKRIFTER

Det kan oppstå situasjoner der det vil være motsetning mellom kulturminneloven og andre myndighetsområders lover og forskrifter. Dersom avklaringen mellom ulike deler av lovverket ikke er entydig vil den måtte løses i dialog mellom de myndigheter som forvalter det aktuelle regelverket.

4. Prosess og tidligere saksgang

Landsverneplanen er utarbeidet gjennom en lengre prosess som ble initiert av Justis- og beredskapsdepartementet (tidligere Justis- og politidepartementet) og startet i 2007. Departementet ga Statsbygg i oppdrag å utarbeide landsverneplanen for justissektorens kulturhistoriske bygninger. Prosessen ble ført gjennom en nedsatt koordineringsgruppe med deltakere fra Justis- og beredskapsdepartementet, Statsbygg, SKE (fram til sekretariatet ble nedlagt høsten 2009) og Riksantikvaren.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) står som oppdragsgiver for delplan for DSB. Departementet ga i 2009 oppdraget med å utarbeide DSBs del av landsverneplanen til Forsvarsbygg, Nasjonale Festningsverk, som har utført arbeidet i samarbeid med DSB og Riksantikvaren.

Statsbygg har utarbeidet landsverneplan for den statlige bygningsporteføljen innenfor områdene politi, domstol og kriminalomsorg.

Justis- og beredskapsdepartementet sendte landsverneplanen på høring 15. mars 2010, med tre måneders høringsfrist. Merknadene ble innarbeidet i landsverneplanen. Det er Riksantikvarens

inntrykk at det har vært bred og god forankring av landsverneplanen i sektorens underliggende etater.

Justis- og beredskapsdepartementet oversendte formelt landsverneplanen til Riksantikvaren for endelig behandling i brev av 17. februar 2011. Daværende statsråd Grete Faremo sier i oversendelsesbrevet at landsverneplanarbeidet har skapt begeistring og økt bevissthet om sektorens og eiendommenes historie.

Riksantikvaren legger til grunn at departementet har gjort verne vurderingene i landsverneplanen godt kjent for de berørte parter. Riksantikvaren forutsetter videre at verne vurderingene er gjort kjent ved avhending av eiendommer.

4.1. EIENDOMMER HVOR DET ER VARSLET OPPSTART AV FREDNING

I løpet av prosessen med *Landsverneplan for justissektoren* har det vært behov for oppstart av fredningssak på enkelte eiendommer. Prosessene vedrørende disse eiendommene innlemmes nå videre i denne høringen og objektene omfattes av forslaget til fredningsforskrift.

Eiendommene dette gjelder er:

- Møre og Romsdal sivilforsvarsleir, Isfjorden, Rauma kommune.
Riksantikvaren varslet oppstart av fredning med hjemmel i kulturminneloven § 22a den 3. mai 2011 etter melding om avhending av anlegget. Varselet ble sendt til Justis- og beredskapsdepartementet, Skifte eiendom, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, Møre og Romsdal fylkeskommune og Rauma kommune.
- Grefsenkollen alarmplass, Grefsenkollveien 15, Oslo kommune.
Riksantikvaren varslet oppstart av fredning med hjemmel i kulturminneloven § 22a den 14. desember 2011 etter melding om avhending av anlegget. Varselet ble sendt til Skifte eiendom og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

5. Annen relevant informasjon

5.1. AVHENDING

Forskriftsfredning vil bli gjennomført også for byggverk og anlegg som blir avhendet innen forskriften er endelig vedtatt. Riksantikvaren ber om å bli orientert om eventuell overdragelse av byggverk og anlegg som omfattes av denne forskriften. Informasjon om nye eiere må sendes Riksantikvaren så snart som mulig etter avhending.

Riksantikvaren ber også om at aktuelle kjøpere eller leietakere gjøres kjent med innholdet i dette brevet. Videre ber vi om at det informeres i salgsdokumentene og i kjøpskontrakten om at bygningen eller anlegget er under behandling for å bli fredet ved forskrift, jf kulturminneloven § 22a og forvaltningsloven kap. VII.

Fredningsvedtaket for byggverk og anlegg som selges ut av statlig eie skal tinglyses. Riksantikvaren tinglyser fredningen som en heftelse på eiendommen jf. kulturminneloven § 22 nr. 5.

5.2. TIL PRIVATE EIERE AV FREDETE, TIDLIGERE STATLIGE BYGGVERK

For private eiere av fredete byggverk er det anledning til å søke fylkeskommunen om tilskudd til vedlikehold og istandsettingsarbeider jf. kulturminneloven § 17 annet ledd. Dersom det etter § 15a blir gitt dispensasjon med vilkår som virker fordyrende på arbeidet, skal det gis helt eller delvis vederlag for utgiftsøkningen, jf. § 15a annet ledd.

Fylkeskommunen kan gi opplysninger om frist for innsendelse av og krav til søknad.

5.3. INFORMASJON TIL KOMMUNENE

Forskriftens kapittel 10 vedrører kommunene som planmyndighet. Når et byggverk/anlegg er fredet etter denne forskrift er det fredete arealet båndlagt. Dette bør i utgangspunktet synliggjøres på kommuneplannivå med hensynssone d). Vedtaksfredete kulturminner må også synliggjøres i reguleringsplaner, og hensynssone d) benyttes i tillegg til arealformålet. Reguleringsbestemmelsen bør være i overensstemmelse med fredningsbestemmelsene eller ta utgangspunkt i disse. Jf. plan- og bygningsloven § 12-7 nr. 6. Dersom området rundt det fredete kulturminnet avsettes som buffersone bør dette avmerkes med hensynssone c) med bestemmelser som styrer arealbruken slik at tiltak i sonen ikke kommer i strid med intensjonen med fredningen.

5.4. NATURMANGFOLDLOVEN

Prinsippene i lov 19. juni 2009 nr. 100 lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 8-12 skal legges til grunn ved offentlig myndighetsutøvelse som berører naturmangfoldet. Riksantikvaren har gjort søk i Artsdatabankens Artskart og Naturbasen til Direktoratet for Naturforvaltning for å fremskaffe nødvendig kunnskap for beslutningsgrunnlaget.

For oversikt over resultatene for den enkelte eiendom, se vedlegg. Etter vurdering av fredningsforslagets konsekvenser for naturmangfoldet i tråd med bestemmelsene i den nye naturmangfoldloven kan ikke Riksantikvaren se at fredningen vil påvirke naturmangfoldet i negativ retning på noen av eiendommene.

Dersom høringsinstansene har opplysninger som kan supplere resultatene bes det om at dette blir opplyst som del av høringen.

5.5. VERNEKLASSE 2

Byggverk og anlegg medtatt i landsverneplanen i verneklasse 2 skal være underlagt et selvpålagt statlig internt vern i henhold til kongelig resolusjon om forvaltning av statlige kulturhistoriske eiendommer. De skal forvaltes på en slik måte at de kulturhistoriske verdiene ivaretas. Det anbefales at bygninger og anlegg i verneklasse 2 reguleres til hensynssone etter plan- og bygningsloven. Byggverk og anlegg i verneklasse 2 omhandles ikke nærmere i dette brevet. Særskilt informasjon vedrørende bygninger i verneklasse 2 i *Landsverneplan for justissektoren* vil bli gitt senere.

6. Høringsfrist og videre saksgang

Forskriftsfredning etter kulturminneloven § 22a følger saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven kapittel VII om forskrifter. I samsvar med forvaltningsloven § 37 sender Riksantikvaren ut fredningsforslaget på offentlig høring, med 9 ukers høringsfrist. Dette høringsbrevet sendes ut på høring til Justis- og beredskapsdepartementet, private og andre statlige eiere, berørte kommuner, fylkeskommuner og fylkesmenn, interesseforeninger m.fl. Riksantikvaren ber særlig om at mottakerne vurderer om det er andre som burde hatt høringen samt å videreformidle dette brev til disse.

Dette brevet, tilhørende vedlegg og høringsforslaget med vedlegg er publisert på Riksantikvarens hjemmesider.

http://www.riksantikvaren.no/Norsk/Aktuelt/Horinger_og_kunngjoringer/Horingforslaget kan fås tilsendt ved henvendelse til Riksantikvaren.

Riksantikvaren ber om høringsinstansenes syn på forslaget til forskriftens kapittel 10.

Frist for eventuelle merknader må rettes skriftlig til Riksantikvaren innen 29. januar 2014.

Riksantikvaren er den instans som vedtar forskrift om fredning med hjemmel i kulturminneloven § 22a jf. § 15. Riksantikvaren kan dersom det er nødvendig treffe vedtak om midlertidig fredning inntil fredningssaken er avgjort jf. kulturminneloven § 22 nr. 4. Når høringsperioden er over vil eventuelle endringer i forskrift om kulturhistorisk eiendom kap. 10 bli innarbeidet før Riksantikvaren vedtar fredningsforskriften.

Vedtak om fredning ved forskrift er ikke et enkeltvedtak etter forvaltningsloven og kan ikke påklages.

Når forskriften er endelig vedtatt av Riksantikvaren vil den bli kunngjort i Norsk Lovtidend. Kapittel 10 vil ved vedtakelsen bli gjort til en del av forskrift 9. november 2011 nr. 1088 om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer ved en endringsforskrift.

KONTAKTINFORMASJON

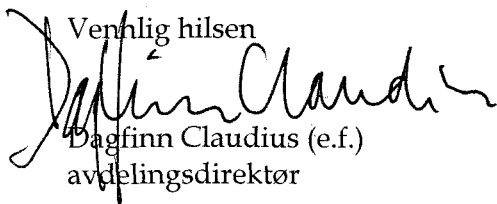
Spørsmål kan rettes til:

Ingrid Melgård, rådgiver, inm@ra.no

Inger Johanne Rystad, seniorrådgiver (juridiske spørsmål), ijr@ra.no

Ingrid Djupedal, prosjektleder, idj@ra.no

Vennlig hilsen

Dagfinn Claudius (e.f.)
avdelingsdirektør

Ingrid Djupedal
prosjektleder

Vedlegg til dette brev:

- Oversikt - eiendommer som berøres av fredningen, med hjemmelshavere
- Adresseliste

Vedlegg som er elektronisk tilgjengelig:

- SKE-forskriftens kapittel 10. Fredete eiendommer i justissektorens landsverneplan
- Vedlegg til forskriftens § 10-1 (i alt 25 stk.)
- SKE-forskriftens kapittel 1. Generelle bestemmelser
- Oversikt av forekomster av naturmangfold på de berørte eiendommene

Vedlegg til høring av forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer, kap. 10

Adresseliste

Justis- og beredskapsdepartementet	Postboks 8005 Dep	0030	OSLO
Politidirektoratet	Postboks 8051 Dep	0031	OSLO
Domstoladministrasjonen	Dronningensgate 2	7485	TRONDHEIM
Kriminalomsorgsdirektoratet	Postboks 694	4305	SANDNES
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	Postboks 2014	3103	TØNSBERG
Statsbygg	Postboks 8106 Dep	0032	OSLO
Midtre Hålogaland sivilforsvarsdistrikt	Seljestadveien 11	9406	HARSTAD
Entra Eiendom AS	Postboks 52, Økern	0508	OSLO
Nina-Iren Grøvdal og Nils Anders Lien		2500	TYNSET
Arne Nesse	Neset 62	5267	ESPELAND
Stamhuset Jarlsberg, Jarlsberg hovedgård	Jarlsberggata 14	3125	TØNSBERG
Østfinnmark politidistrikt		9917	KIRKENES
Finnmarkseiendommen	Postboks 133	9811	VADSØ
Eiendomsselskapet BRT AS	Sjøgata B3	9405	HARSTAD
Bjørn Karlsen	Audun Raudes gate 7 B	9405	HARSTAD
AG Bjarne Hartvik	Audun Raudes gate 7 A	9405	HARSTAD
Knut Blakstad dødsbo v/ Einar Blakstad	Frits Kiærs vei 12B	0383	OSLO
Richard André Helgesen Holte og Anett Messinger	Audun Raudes gate 13 A	9405	HARSTAD
Håvard Solhaug	Audun Raudes gate 11 A	9405	HARSTAD
Jan Utby og May-Liss Sivertsen Utby	Audun Raudes gate 9	9405	HARSTAD
Trond Ivar Mortensen	Audun Raudes gate 12	9405	HARSTAD
Vibeke Ingeløv Skaufeldt	Nøvkollen 11	9407	HARSTAD
Forsvarsbygg	Postboks 405 Sentrum	0103	OSLO
Akershus fylkeskommune, Avdeling for regional utvikling	Postboks 1200 Sentrum	0107	OSLO
Oslo kommune - Byantikvaren i Oslo	Postboks 2094, Grünerløkka	0505	OSLO
Vestfold fylkeskommune	Svend Foynsgt. 9	3126	TØNSBERG
Telemark fylkeskommune Kulturseksjonen	Postboks 2844	3702	SKIEN
Aust-Agder fylkeskommune Regionalavdelingen, Kulturseksjonen	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130	4001	STAVANGER
Hordaland fylkeskommune Kultur- og idrettsavdelinga, Seksjon for kulturminnevern og museum	Postboks 7900	5020	BERGEN
Sogn og Fjordane fylkeskommune Kulturavdelinga, utviklingsseksjonen	Postboks 173	6801	FØRDE
Møre og Romsdal fylkeskommune	Fylkeshuset, Julsundvegen 9	6404	MOLDE
Sør-Trøndelag fylkeskommune Enhet for regional utvikling	Postboks 2350 Sluppen	7004	TRONDHEIM
Troms fylkeskommune Kulturvernnavdelingen	Postboks 6600	9296	TROMSØ
Finnmark fylkeskommune Areal- og kulturvernnavdelinga		9815	VADSØ
Sametinget Avdeling for rettigheter, næring og miljø	Postboks 103	9820	VARANGERBOTN
Bærum kommune		1304	SANDVIKA
Oslo kommune	Rådhuset	0037	OSLO

Vedlegg til høring av forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer, kap. 10

Horten kommune	Postboks 10	3191	HORTEN
Larvik kommune	Postboks 2020	3255	LARVIK
Tønsberg kommune	Postboks 2410	3104	TØNSBERG
Skien kommune	Postboks 158	3701	SKIEN
Arendal kommune	Postboks 780 Stoa	4809	ARENDAL
Bergen kommune	Postboks 7700	5020	BERGEN
Ullensvang herad		5780	KINSARVIK
Vik kommune	Postboks 134	6891	VIK I SOGN
Rauma kommune	Vollan 8A	6300	ÅNDALSNES
Trondheim kommune	Postboks 2300, Sluppen	7004	TRONDHEIM
Harstad kommune	Postmottak	9479	HARSTAD
Deanu gjelda - Tana kommune	Rådhusveien 24	9845	TANA
Sør-Varanger kommune	Postboks 406	9915	KIRKENES
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Postboks 8111 Dep.	0032	OSLO
Fylkesmannen i Vestfold	Postboks 2076	3103	TØNSBERG
Fylkesmannen i Telemark	Postboks 2603	3702	SKIEN
Fylkesmannen i Aust-Agder	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Fylkesmannen i Hordaland	Postboks 7310	5020	BERGEN
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane	Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Fylkeshuset	6404	MOLDE
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Postboks 4710, Sluppen	7468	TRONDHEIM
Fylkesmannen i Troms	Postboks 6105	9291	TROMSØ
Fylkesmannen i Finnmark	Statens hus	9815	VADSØ
Miljøverndepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Byantikvaren i Bergen	Postboks 7700	5020	BERGEN
Byantikvaren i Trondheim	Holtermanns vei 1, Trondheim kommune	7004	TRONDHEIM
Fortidsminneforeningen	Dronningens gate 11	0152	OSLO
Fortidsminneforeningen Oslo og Akershus avdeling	Vøienvolden gård, Maridalsveien 120	0461	OSLO
Fortidsminneforeningen Vestfold fylkesavdeling	Yttersø gård	3262	LARVIK
Fortidsminneforeningen Telemark fylkesavdeling	Postboks 236 Sentrum	3701	SKIEN
Fortidsminneforeningen Aust-Agder fylkesavdeling	Postboks 76	4801	ARENDAL
Fortidsminneforeningen Bergen og Hordaland fylkesavdeling	Klostergaten 28	5005	BERGEN
Fortidsminneforeninga Sogn og Fjordane fylkesavdeling	Vestreim	6854	KAUPANGER
Fortidsminneforeningen Møre og Romsdal fylkesavdeling v/ Martin Nystad	Dalsbygd	6214	NORDDAL
Fortidsminneforeningen Den trønderske avdeling	Kjøpmannsgata 36-38	7011	TRONDHEIM
Fortidsminneforeningen Troms fylkesavdeling	Postboks 942	9259	TROMSØ
Fortidsminneforeningen i Finnmark v/Jørgen Dahl	Aldrik Sepplæst. 15	9800	VADSØ

Oversikt - eiendommer som berøres av fredningen, med hjemmelshavere

Opplysninger hentet fra Matrikkelen 20. november 2013

Kompleksets navn	Kommune	Gnr./Bnr.	Hjemmelshaver
Ila fengsel, forvarings- og sikringsanstalt	Bærum	28/2	Statsbygg
Bredtveit fengsel, forvarings- og sikringsanstalt	Oslo	91/1	Statsbygg
Grefsenkollen alarmplass	Oslo	75/1	Oslo kommune
Høyesteretts hus, Oslo	Oslo	208/266	Statsbygg
Oslo fengsel	Oslo	230/2,104	Statsbygg
		230/100	Oslo kommune
Politiøghøgskolen	Oslo	38/8	Statsbygg
Bastøy fengsel	Horten	16/1	Statsbygg
Sem fengsel	Tønsberg	51/1/8	Fester: Statsbygg Hjemmelshaver: Stamhuset Jarlsberg, Jarlsberg hovedgård
		9522/1	Vestfold fylkeskommune
Søndre Vestfold fengsel, Berg avdeling	Tønsberg	56/1	Statsbygg
Søndre Vestfold fengsel, Larvik avdeling	Larvik	3020/771	Statsbygg
Magasin Skien	Skien	300/2027	Staten v/Justisdepartementet
Statens hus Arendal, Kirkegaten 2 B	Arendal	501/383	Entra Eiendom AS
		501/211,785	Arendal kommune
Bergen tinghus	Bergen	165/173	Statsbygg
Hordaland sivilforsvarsleir Espeland	Bergen	290/55	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
		290/1-6,8-9,41	Arne Nesse
Ravneberget kommandoplass, radiomast, utkikkiosk	Bergen	161/49	Bergen kommune
Sjogarden, Lofthus	Ullensvang	73/14	Statsbygg
Vik fengsel	Vik	2/3	Statsbygg
Møre og Romsdal sivilforsvarsleir	Rauma	53/26-28	Nina-Iren Grøvdal og Nils Anders Lien
Kriminalasylet i Trondheim	Trondheim	403/231	Statsbygg

Vedlegg til høring av forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer, kap. 10

Kompleksets navn	Kommune	Gnr./bnr.	Hjemmelshaver
Trondheim fengsel, Kongens gate avdeling	Trondheim	403/231	Statsbygg
		403/289	Ikke tinglyste forhold: Trondheim kommune aktuell eier
Trondheim fengsel, Leira avdeling	Trondheim	92/16	Statsbygg
Utkikkskiosk Kuhaugen	Trondheim	411/2	Trondheim kommune
Sama Harstad kommandoplass	Harstad	62/310	Midtre Hålogaland sivilforsvarsdistrikt
		62/6	Eiendomsselskapet BRT AS
		62/391	Bjørn Karlsen
		62/317	AG Bjarne Hartvik
		62/301	Knut Blakstad dødsbo v/ Einar Blakstad, Richard André Helgesen Holte, Anett Messinger, Håvard Solhaug
		61/54	Jan Utby og May-Liss Sivertsen Utby
	61/58	Trond Ivar Mortensen, Vibeke Ingeløv Skaufeldt	
Sommervann	Deatnu - Tana	16/1/5	Fester: Øst-Finnmark politidistrikt Hjemmelshaver: Finnmarkseiendommen
Nyrud politistasjon	Sør-Varanger	15/3	Statsbygg